

ministri käskkiri

Tartu

25. jaanuar 2011. arv 72

Programmi „Teaduse rahvusvahelistumine“
kinnitamine ja programmi elluviija volituste andmine

„Perioodi 2007-2013 struktuuritoetuse seaduse“ § 12 lõike 4 ja § 20 lõike 1 alusel:

1. Kinnitan Majanduskeskkonna arendamise rakenduskava prioriteetse suuna „Eesti teadus- ja arendustegevuse konkurentsivõime tugevdamine teadusprogrammide ja kõrgkoolide ning teadusasutuste kaasajastamise kaudu“ meetme „Rahvusvahelise koostöö toetamine“ rakendamiseks programmi „Teaduse rahvusvahelistumine“ (lisa 1). Määrän Haridus- ja Teadusministeeriumis programmi elluviija ülesandeid täitma teadusosakonna punktides 3 ja 4 toodud erisustega.
3. Määrän programmi raamatupidamise eest vastutavaks isikuks rahandusosakonna pearaamatupidaja. Määrän rahandusosakonna raamatupidamistalituse ülesandeks tagada, et Haridus- ja Teadusministeeriumi raamatupidamissüsteem võimaldab struktuurivahenditega seotud kulude ja tulude eristamist.
4. Määrän üldosakonna asjaajamise talituse ülesandeks tagada programmi elluviimisega seotud dokumentide säilitamine kuni 31. detsembrini 2025. a. Programmi dokumente säilitatakse Haridus- ja Teadusministeeriumi dokumentide loeteluga kehtestatud rakendusüksuse ülesannete täitmiseks dokumendisarjades ning programmiga seotud dokumendid eristatakse allsarjadena vastava programmi nimega toimikus.
5. Haridus- ja Teadusministeeriumi teised osakonnad toetavad programmi elluviimist vastavalt osakondade põhimäärustes ja teistes õigusaktides sätestatule ilma programmist rahastamata.
6. Volitan teadusosakonna juhatajat allkirjastama ja esitama rakendusüksusele programmiga seotud aruandeid, väljamakse taotlusi ja teisi kohustuslikke dokumente ning kinnitama kuludokumente.
7. Programmi elluviimiseks luuakse programmi vahenditest finantseerituna Haridus- ja Teadusministeeriumis 2,5 koosseisuvälisist ametikohta, nendest 2,0 teadusosakonda ja 0,5 raamatupidamistalitusse.
8. Määrän teadusosakonnale ülesandeks esitada programmi esimese aasta eelarve ja tegevuskava kinnitamiseks kuu aja jooksul käskkirja jõustumisest.
9. Käskkirja on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul käskkirja teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtule „Halduskohtumenetluse seadustikus“ sätestatud korras.

Tõnis Lukas
minister

Lisa 1
KINNITATUD
haridus- ja teadusministri *25* jaanuari 2011. a
käskkirjaga nr ..*72*....

Majanduskeskkonna arendamise rakenduskava prioriteetse suuna „Eesti teadus- ja arendustegevuse konkurentsivõime tugevdamine teadusprogrammide ja kõrgkoolide ning teadusasutuste kaasajastamise kaudu“ meetme „Rahvusvahelise koostöö toetamine“ rakendamisele suunatud programm
„Teaduse rahvusvahelistumine“.

Sisukord

1.	Programmi nimetus	2
2.	Programmi eesmärgid	2
3.	Programmi rakendusasutus ja –üksus	3
4.	Programmi elluviija	3
5.	Programmi nõukoda	3
6.	Programmi partnerid	4
7.	Programmi abikõlblikkuse periood	4
8.	Mõisted	4
9.	Programmi taust ja vajalikkuse põhjendus	6
10.	Programmi sihtgrupp	7
11.	Programmi tegevused	7
12.	Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud	10
13.	Programmi eelarve	11
14.	Programmi tegevus- ja ajakava	14
15.	Indikaatorid ja nende seos rakenduskava eesmärkidega	14
16.	Programmi elluviija kohustused	15
17.	Rakendusüksuse õigused ja kohustused	15
18.	Toetuse väljamaksete tegemise kord	16
19.	Programmi muutmise tingimused	17
20.	Programmi aruandlus	17
21.	Teavitamine	18
22.	Toetuse tagasinõudmine ja tagasimaksmine	18

Euroopa Liidu struktuurivahendite programm Eesti teaduse rahvusvahelistumise toetamiseks on loodud Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2007-2013 „Teadmistepõhine Eesti“ (edaspidi TE II) elluviimiseks. Programmi koostamisel juhinduti Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud strateegia eesmärkide täitmise 2010-2013 rakendusplaanis esitatud Eesti rahvusvahelise teaduskoostööpoliitika põhimõtetest. Programm toetab Euroopa teadusruumi ja Innovaatilise liidu realiseerimist Eestis, Euroopa Liidu Läänemere piirkonna strateegia teadus- ja innovatsioonipoliitika ning Euroopa Liidu naabruspoliitika eesmärkide saavutamist, samuti koostöö tugevdamist teiste riikide ja regioonidega.

Programm on loodud „Riikliku struktuurivahendite kasutamise strateegia 2007-2013“ ja sellest tuleneva „Majanduskeskkonna arendamise rakenduskava“ alusel prioriteetse suuna „Eesti teadus- ja arendustegevuse konkurentsivõime tugevdamine teadusprogrammide ja kõrgkoolide ning teadusasutuste kaasajastamise kaudu“ meetme „Rahvusvahelise koostöö toetamine“ rakendamiseks. Programm on kinnitatud „Perioodi 2007-2013 struktuuritoetuse seaduse“ § 12 lg 4 ja § 20 lg 1 alusel.

1. Programmi nimetus

Programmi nimetus on „Teaduse rahvusvahelistumine“ (edaspidi programm).

2. Programmi eesmärgid

Eesti rahvusvahelise teaduskoostööpoliitika põhieesmärgiks on Eesti teaduse ja majanduse konkurentsivõime ning Eesti teadustegevuse taseme tõstmine. Eesti teadlaste laialatuslik koostöö välismaa teaduskeskustega toetab maailmaklassi standardite ja vastastikuse võrdluse kaudu teadustegevuse ning kõrghariduse kvaliteeti, toob Eestisse uusi teadmisi ja annab olulise toetuse Eesti kõrgtehnoloogilise majanduse arenguks.

Teisest küljest peavad Eesti teadus ja teadlased andma panuse Euroopa ja maailma ühiste eesmärkide saavutamisesse ja probleemide lahendamisesse. Ühiselt on võimalik otsida lahendusi sellistele inimkonna ees seisvatele probleemidele, mis üksi pole ühelegi riigile jõukohane. Seejuures on rahvusvahelise teaduskoostöö kaudu võimalik saada teadustöökä vältislaalt olulisi lisaressursse.

Sellest tulenevalt on koostatud programmi eesmärgiks Eesti teadlaste rahvusvahelise teaduskoostöö võimaluste parandamine ning koos sellega nii riiklike, regionaalsete kui ka ELi strateegiadokumentides kirjeldatud ülesannete lahendamisele kaasa aitamine. Programmi alaeesmärkideks on:

1. Eesti osalemine rahvusvahelise teaduskoostöö algatustes, kui see on leidnud Vabariigi Valitsuse heakskiidu või on fikseeritud Eesti teaduspoliitika dokumentides (tegevused 1 ja 2);
2. Euroopa Liidu poliitikainitsiatiivide (Euroopa teadusruumi initsiatiivid¹, Innovaatiline liit, Läänemere strateegia², jm) raames loodavates ühistes algatustes osalemine (tegevused 1 ja 2);
3. TE II-ga kooskõlas oleva Eesti rahvusvahelise teaduskoostöö võtmevaldkondade ja rahvusvahelistumise toetamine³ (tegevused 1 ja 2);
4. Eesti teadus- ja arendustegevuse rahvusvahelistumise olukorra analüüsimine (tegevus 3);
5. Eesti teaduse tutvustamine välismaal (tegevus 3);

¹ http://ec.europa.eu/research/era/areas/areas_of_action_en.htm

² http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/communic/baltic/com_baltic_et.pdf

³ Vt. TE II-s sätestatud valdkondade eelisarendamise põhimõtteid, <http://www.riigikantselei.ee/failid/TEII20072013.pdf>, lk 23

6. valdkonnaspetsiifiliste ettevalmistuste tegemine Eesti eesistumisperioodiks ELis 2018. aasta kevadel (tegevused 1-3);
7. Eesti välispoliitika eesmärkide toetamine, muuhulgas arengukoostöö, naabruspoliitika ja idapartnerluse alaste tegevuste täiendamine (tegevused 1-3).

3. Programmi rakendusasutus ja -üksus

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 2007. a. 19. aprilli määrusele nr 111 "Perioodi 2007–2013 struktuuritoetuse andmist korraldavate asutuste määramine" on programmi rakendusasutuseks Haridus- ja Teadusministeerium (edaspidi rakendusasutus) ja rakendusüksuseks Sihtasutus Archimedes (edaspidi rakendusüksus).

4. Programmi elluviija

Programmi elluviija on Haridus- ja Teadusministeeriumi teadusosakond (edaspidi elluviija).

Haridus- ja Teadusministeeriumi valimise programmi elluviijaks on määranud eelkõige ministeeriumi varasemad kogemused kavandatava temaatika käsitlemisel, riiklike ja Euroopa Liidu haridus- ja teadusprojektide läbiviimisel. Oluline on ka töik, et paljude rahvusvaheliste ühisprojektide puhul on vajalik osalemise kinnitus riiklikul tasandil, mida saab koordineerida ainult ministeerium kui valdkonnapoliitika väljatöötaja. Elluviija peab olema Euroopa haridus- ja teadusringkondades tunnustatud partner, kes on tõestanud oma suutlikkust rahvusvahelisi projekte ja programme tulemuslikult ellu viia ning muutustele kiiresti ja edukalt reageerida.

Elluviija võib moodustada strateegiate ja tegevuste kavandamiseks töörühmi, kuhu kaasatakse partneri esindajaid, eksperte ja nõukoja liikmeid. Programmi rakendamiseks ja jooksva töö korraldamiseks loob elluviija tegevmeeskonna.

5. Programmi nõukoda

5.1. Programmi teostab ja juhib elluviija, kes kutsub kokku programmi nõukoja. Nõukoda on elluviijale nõuandev kogu. Nõukoda on programmijuhti ja programmimeeskonna liikmeid nõustav ühiskondlik ühendus, mille ülesanne on:

- a. kirjeldada kõrghariduse ja teaduse rahvusvahelistumise valdkonna visioonid ning pikaajalised eesmärgid;
- b. esitada ettepanekuid rahvusvahelistumise programmiga seotud institutsioonidele programmi rakendamise küsimustes.

5.2. Nõukoja tegevus seisneb hinnangute, arvamuste, soovitude ja visioonide esitamises (Nõukoja arvamus). Nõukoja arvamus esitatakse rahvusvahelistumise programmi aastaaruande kohustusliku lisana. Nõukoda:

- a. annab elluviijale nõu programmi tegevuste elluviimise, juhendite, olulisemate aruannete ja töövormide koostamise, tegevuse või eelarve muutmise ning programmi juhtimisega seotud küsimustes;
- b. kiidab heaks programmi järgneva aasta eelarve ja tegevuskava, oma töökorra, (asendus-)liikmete nimetamise korra ning teised töökorralduse alusdokumendid;
- c. analüüsib programmi edukust ning annab vajadusel programmijuhile suuniseid programmi eesmärkide, tegevuste või nende elluviimise vahendite või korralduse muutmiseks.

5.3. Nõukotta kuuluvad liikmed Eesti kõrghariduse ja teaduse rahvusvahelistumise juhtnõukogust ja teadlaskonnast.

5.4 Nõukoja koosseis ja töökord kinnitatakse haridus- ja teadusministri käskkirjaga.

5.5. Nõukoja esimehe määrab haridus- ja teadusminister.

5.6. Nõukoja liikme tööd eraldi ei tasustata.

5.7. Nõukoja koosoleku kutsub kokku nõukoja esimees või programmijuht.

5.8. Nõukoda võib oma töösse programmijuhi nõusolekul kaasata eksperte. Ekspertide töö tasustatakse programmi juhtimiseelarvest. Nõukoja liikmetel on õigus osaleda tegevuste kavandamise ja läbirääkimiste juures ning nad võivad programmi raames eksperdina tehtud tööde eest saada töötasu.

6. Programmi partnerid

Programmi elluviimiseks kaasatakse partnerid, kellega elluviija sõlmib partnerlusleppe, millega kehtestatakse lepingupoolte õigused ning kohustused, elluviija ja partneri vaheline vastutuspiir ning konkreetsed tegevused, kuhu partner kaasatakse. Programmi partneriteks on:

1. Kõik avalik-õiguslikud TjaA asutused ning ülikoolid, mis vastavad järgnevale üldkriteeriumile:

asutus on programmi tegevusega seotud valdkonnas viimase korralise evalveerimise käigus positiivselt evalveeritud, tagamaks TjaA asutuste ja ülikoolide rahvusvahelise teaduskoostöö ja kvaliteetse teadustöö võimekust ja teiste evalveerimise aluseks olevate kriteeriumite täitmist.

2. Täidesaatva riigivõimu asutused, mille eesmärgid seonduvad käesoleva programmi eesmärkidega.

3. Avalik-õiguslikud juriidilised isikud, mille eesmärgid seonduvad käesoleva programmi eesmärkidega.

Partneri nimi	Programmi tegevus(ed)	Partnerluse algus	Partnerluse lõpp
Eesti Teaduste Akadeemia	2 ja 3	2011	2015
SA Archimedes	1-3	2011	2015
SA Eesti Teadusfond	2 ja 3	2011	2015
Eesti Maaülikool	1 ja 2	2011	2015
Tallinna Tehnikaülikool	1 ja 2	2011	2015
Tallinna Ülikool	1 ja 2	2011	2015
Tartu Ülikool	1 ja 2	2011	2015
Eesti Biokeskus	1 ja 2	2011	2015
Eesti Keele Instituut	1 ja 2	2011	2015
Keemilise Bioloogia ja Füüsika Instituut	1 ja 2	2011	2015
Tartu Observatoorium	1 ja 2	2011	2015
Põllumajandusministeerium	2	2011	2015
Keskkonnaministeerium	2	2011	2015
Sotsiaalministeerium	2	2011	2015
Tervise Arengu Instituut	2	2011	2015

7. Programmi abikõlblikkuse periood

Abikõlblikkuse perioodiks on 1. august 2010 kuni 31. august 2015. Abikõlblikeks võib lugeda punktis 12 nimetatud programmi tegevusega seotud kulud, mis on tekkinud abikõlblikkuse perioodil ja sellele järgneva 45 kalendripäeva jooksul tingimusel, et kulude aluseks olevad tegevused toimusid abikõlblikkuse perioodil.

8. Mõisted

Käesolevas programmis kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

ESFRI (European Strategic Forum on Research Infrastructures) teekaart – Euroopa Nõukogu palvel ESFRI poolt koostatud üleeuroopalise teadus- ja arendustegevuse infrastruktuuri vajaduste kaardistus järgmiseks 10-20 aastaks.

Euroopa teadusruum (edaspidi ERA) – Euroopa Liidu teaduspoliitika initsiatiiv, mis koondab endasse kõik teadus- ja arendustegevused, teadusprogrammid ja -poliitika Euroopas, mis omavad Euroopa riikide vahelist mõõdet ning on omavahel kooskõlas. See on Euroopa teadusuuringute „siseturg”, kus liiguvad vabalt teadlased, tehnoloogia ja teadmised. Koostöö sünergia ja komplementaarsuse võimalused on selle raames täielikult realiseeritud.⁴

Euroopa teadusruumi algatused – Ljubljana protsessist lähtuvad viis initsiatiivi ERA realiseerimiseks: Euroopa teadlaste siseturu loomine, milles käsitletakse teadlaskarjääri ja teadlaste liikumise küsimusi; Euroopa TjaA infrastruktuuride õiguslike aluste loomine; teadustegevuse ühiskavandamine (*joint programming*); teadmiste vaba liikumine ning Euroopa teadusruumi avamine maailmale.

Ljubljana protsess – 2008.a Euroopa Liidu Ministrite Nõukogu poolt vastu võetud deklaratsioon, mis näeb ette Euroopa teadusruumi tõhusama juhtimise ning rõhutab vajadust luua Euroopa teadusruumi pikaajaline visioon, mis põhineb Lissaboni strateegia eesmärkidel.

Objekt – teadus- ja arendustegevuses uute teadmiste loomiseks, teadmiste ülekandmiseks, vahetamiseks ja/või säilitamiseks vajalike vahendite, tingimuste, tegevuste ja teadmiste kogum või selle osa.

Teadus- ja arendusasutused – asutused ja juriidilised isikud, mis vastavad „Teadus- ja arendustegevuse korralduse seaduse” §-s 3 sätestatule.

Teadus- ja arendusprogrammid – mõeldud teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia võtmetehnoloogiate ning riigi sotsiaalmajandusliku ja kultuurilise arengu seisukohalt oluliste valdkondade edendamiseks ning riigi vastava valdkondliku poliitika kujundamiseks ja realiseerimiseks vajalike uuringute korraldamiseks.

Teadus- ja arendustegevus – isiku loomevabadusel põhinev süstemaatiline tegevus, mille eesmärk on teaduslike uuringute abil uute teadmiste saamine inimese, looduse ja ühiskonna ning nende vastastikkuse toime kohta ning nende teadmiste rakendamine. Teadus- ja arendustegevus hõlmab alus- ja rakendusuuringuid ning katse- ja arendustöid, mis võivad omavahel osaliselt kattuda.

Teadus- ja arendustegevuse infrastruktuur – on vahendid (labor, aparatuur, seadmed, kollektioonid, arhiivid, struktureeritud informatsioon või nende kompleks) ning nende vahenditega seotud tingimused, teadmised, meetodid, materjalid, tegevused ja teenused, mida kasutatakse teadus- ja arendustegevuses uute teadmiste loomisel, teadmiste ülekandmiseks, vahetamiseks ja/või säilitamiseks.

Teadmiste- ja tehnoloogiasiire – teadmiste ja tehnoloogiate siirdumine väljatöötajalt kasutajale või ühelt kasutajalt teisele, ühes riigis ja/või organisatsioonis loodud teadmiste ja tehnoloogiate rakendamine teistes organisatsioonides ja/või riikides uute toodete, tehnoloogiate ja teenuste evitamiseks. Teadmiste siire toetub valdavalt inimeste liikumisele ettevõtete vahel või ettevõtete ning teadus- ja arendusasutuste vahel. Tehnologiasirdes omab lisaks inimeste liikumisele olulist rolli intellektuaalomandi omandi- või kasutusõiguse siirdumine omanikult ostjale või kasutajale.

Võtmevaldkonnad – vastavalt majanduskeskkonna arendamise rakenduskavale on prioriteetseteks valdkondadeks võtmetehnoloogiad, mis omavad kõrget potentsiaali (IKT, biotehnoloogiad, materjalitehnoloogiad) ja sotsiaalmajanduslikult olulised valdkonnad, kus Eesti peab arendama kompetentsi ja evitama uusi tehnoloogiaid (energeetika, tervishoid ja hoolekanne ning keskkonnatehnoloogiad).

⁴ Roheline raamat "Euroopa teadusruum: uued perspektiivid", lk 2, kättesaadav http://ec.europa.eu/research/era/pdf/era_gp_final_et.pdf (07.09.2010)

9. Programmi taust ja vajalikkuse põhjendus

Viimase paari aastakümne jooksul on toimunud Eesti tihe integreerumine Euroopa Liitu. Teadusvaldkonnas on Eesti peamisteks välispartneriteks kujunenud Euroopa Liidu liikmesmaad, kuid samas on palju teaduskoostöö võimalusi endiselt rakendamata. Eesti peab teadustegevuses täielikult ära kasutama selle, mida pakub kuulumine Euroopa Liitu, sest teadmiste ja tehnoloogia vabast liikumisest tekkiv lisandväärtus on oluliseks panuseks-teadmispõhise ühiskonna rajamisel Eestis. Teadmine teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni esmatähtsusest riigi võimekuse arendamisel on saanud Eesti riiklike arengukavade üheks nurgakiviks. Eestil on osana Läänemere piirkonnast kaasvastutus regiooni jätkusuutliku ja konkurentsivõimelise arengu eest. Sama kohustus kehtib ka ELi tasandil. Euroopa teadusruumi initsiatiivide vahendusel avaneb Eesti teadlastele võimalus toetada Euroopa konkurentsivõime kasvu ja võtta osa globaalsete väljakutsete lahendamisest. Tänu Eesti teadus- ja arendustegevuse rahvusvahelistumisele kiireneb üleminek teadmispõhisele ühiskonnale, toimub riigi ja regiooni jätkusuutlik areng ning kasvab Eesti teaduse ja teadlaste konkurentsivõime. Lisaks on teaduse rahvusvahelistumisel potentsiaali aidata kaasa Eesti välispoliitiliste eesmärkide, muuhulgas arengukoostöö, naabruspoliitika ja idapartnerluse edendamisele.

Senised arengud Eesti teaduse rahvusvahelistumises saab summeerida järgnevalt: erinevates teadusvaldkondades on rahvusvaheliselt konkurentsivõimelisi uurimisgrupe ning tehakse koostööd üle-Euroopaliste teadus- ja arendusasutustega, samas ei ole riigile avanenud rahvusvahelistumise võimalusi täies ulatuses ära kasutatud. Takistuseks on saanud teadus- ja arendustegevuse alafinantseerimine, teadustaseme mahajäämus maailmatasemest, teadusgruppide väiksus ja muud väikeriigile omased piirangud.

Käesolev programm toetub oma tegevustes nii riiklikele, regionaalsetele kui ka üle-Euroopalistele arengustrateegiatele. Siseriiklikest dokumentidest on programmi lähtealusteks 2007. aasta 7. veebruaril Riigikogu poolt heaks kiidetud Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia TE II, 2007. aasta 21. juunil Riigikogu poolt heaks kiidetud „Riiklik struktuurivahendite kasutamise strateegia 2007-2013“ (edaspidi RSKS) ja sellest lähtuv Majanduskeskkonna arendamise rakenduskava. Rahvusvahelistumise eesmärgid ühilduvad ka ELi Läänemere strateegiaga, mis näeb ette koostöö süvendamist Läänemeriiki vahel ning innovatsiooni soodustamist piirkonna jätkusuutliku arengu nimel. 2000. aastal ELi Ülemkogul algatatud Lissaboni strateegia, mille üheks osaks kujunes Euroopa teadusruumi loomine ning 2008. aastal Euroopa teadusruumi taaskäivitamisele tõe andnud Ljubljana protsess seovad käesoleva programmi ELi pika-ajalise arengustrateegiaga. Nende strateegiate ning käesoleva programmi ühine eesmärk on Eesti suurem integreerimine Euroopa teadusruumi ja laialdasem regionaalne teaduskoostöö Läänemere piirkonnas. Programm on ka sissejuhatavaks tegevuseks Eesti teaduse rahvusvahelistumise strateegia väljatöötamisel.

Programmi rahastatakse Euroopa Regionaalarengu Fondi (edaspidi ERF) eelarveperioodi 2007-2013 rakenduskava „Majanduskeskkonna arendamine“ prioriteedi „Eesti teadus- ja arendustegevuse konkurentsivõime tugevdamine teadusprogrammide ja kõrgkoolide ning teadusasutuste kaasajastamise kaudu“ meetmest „Rahvusvahelise koostöö toetamine“, mis tagab prioriteetse suuna rahastamise kogumahust vähemalt 10% rakendamise teadus- ja arendustegevuse ning kõrgharidusealase rahvusvahelise koostöö edendamise alaste tegevuste elluviimiseks.⁵ Vastavalt RSKS-ile toimub nende eesmärkide saavutamine teadus- ja arendustegevuse programmide vahendusel, millest käesolev on

⁵Komisjoni otsus, millega võetakse vastu Euroopa Regionaalarengu Fondist ja Ühtekuuluvusfondist antava ühenduse abi rakenduskava „Majanduskeskkonna arendamise rakenduskava“ ühtekuuluvuseesmärgi alla kuuluvast Eestis, lk 86 http://www.struktuurifondid.ee/public/majanduskeskkonna_OP_otsus.pdf (07.09.2010)

suunatud rahvusvahelistumise alategevuste toetamiseks, realiseerides seeläbi ka mitmeid TE II 2. meetme „Avaliku sektori teadus- ja arendustegevuse korralduse tõhustamise“ alameetmeid.

Programmi tegevused baseeruvad eelnevatel meetmetel, millega on loodud teaduse rahvusvahelistumise infrastruktuuriline baas: „Teadus- ja arendusasutuste ning kõrgkoolide õppe- ja töökeskkonna infrastruktuuri kaasajastamine“, „Väikesemahulise teaduse infrastruktuuri kaasajastamine Eesti teadus- ja arendusasutuste teadusteemade sihtfinantseerimise raames“, „Teadus- ja arendusasutuste teadusaparatuuri ja seadmete kaasajastamine“ ning „Riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri kaasajastamine“. Seega keskendub käesolev programm valdavalt reaalse rahvusvahelise teadustöö toetamisele, kuid ei välista täiendavaid investeeringuid infrastruktuuri, kui need osutuvad programmi tegevuste elluviimiseks vältimatult vajalikuks. Kaudselt ning teineteist täiendavalt seonduvad programmi tegevused ka Euroopa Sotsiaalfondil põhineva „Inimressursi arendamise rakenduskava“ prioriteetse suuna 2 „Teadus- ja arendustegevuse inimressursi arendamine“ eesmärkide ja tegevustega.

10. Programmi sihtgrupp

Programmi sihtgrupiks on teadus- ja arendustegevusega tegelevad teadlased, ülikoolid, teadusasutused, tippkeskused ja tugijorganisatsioonid.

11. Programmi tegevused

Programmi tegevused hõlmavad: Eesti huvide kaitsmist EL teadusalaste eesmärkide kavandamisel, rahvusvaheliste teadusuuringute ühisprojektide Eestipoolsete partnerite teadustegevuse toetamist, hajusate rahvusvaheliste teadus- ja arendustegevuse infrastruktuuride Eesti keskuste loomist ja nende tegevuse toetamist, EL tõukefondide üldmääruse (Euroopa Nõukogu määrus nr 1083/2006) art 37 6b alusel rahastatavad tegevused, Eesti osaluse toetamist terviklikes rahvusvahelistes teadus- ja arendustegevuse infrastruktuurides, sealhulgas vajalike osamaksude katmist, Eesti teadlaste lähetusi rahvusvahelistesse teaduskeskustesse ja rahvusvahelistes teaduskeskustes töötamiseks vajaliku teadustegevuse toetamist Eestis. Programmi tegevused hõlmavad ka tugitegevusi, mis on suunatud Eesti rahvusvahelise teadustegevuse seiramisele ja avalikule teadvustamisele. Need sisaldavad muuhulgas teaduspoliitika rahvusvahelistumise arendamiseks vajalike andmekogude ja indikaatorite väljatöötamist, erinevate rahvusvahelistumise probleemidega seotud uuringute tellimist, Eesti teaduskoostöö tutvustamise toetamist nii kodu- kui välismaal jm. Programmi tegevuse tulemuseks peab olema rahvusvahelistumise jätkusuutlikkus, Eesti teadlaste reaalne panus rahvusvahelisse teaduskoostöösse ning teadlikkuse tõus rahvusvahelise teaduskoostöö olukorrast ja vajalikkusest.

Programmi tegevuste realiseerimisel lähtub elluviija programmi nõukoja arvamustest, mis tuginevad programmi eesmärkidel ja Eesti riiklikel teaduspoliitika dokumentidel. Programmi tegevuste valikul lähtuvad nõukoda ja elluviija kriteeriumitest, mis vastavalt kaasatavate partnerite jaotusele on järgnevad:

1. Tegevused, mille realiseerimiseks kaasatakse avalik-õiguslikke TjaA asutusi ja ülikoole:
 - a. planeeritavad tegevused on seotud TE II eesmärkide ja Majanduskeskkonna arendamise rakenduskavaga, sh. on vastavuses rakenduskava üldkriteeriumite ning ettevõtluse arendamise põhimõttega;
 - b. planeeritavad tegevused on seotud Euroopa teadusruumi, Läänemerestrateegia ning Innovaatilise liiduga;
 - c. planeeritavad tegevused on seotud Majanduskeskkonna arendamise rakenduskava võtmevaldkondadega;

- d. partneri senise teadustöö kvaliteet, arvestades:
 - i. eelnevaid rahvusvahelisi hindamistulemusi;
 - ii. Eesti teadusinfrastruktuuri teekaarti ja ESFRI teekaarti;
 - iii. ekspertide arvamusi;
 - e. partneri poolt planeeritavate tegevuste kvaliteet, arvestades:
 - i. tegevuste otstarbekus ja seosed programmi eesmärkide, indikaatorite ja Eesti riiklikele teaduspoliitika dokumentidega;
 - ii. eelarve otstarbekus ja seosed programmi eesmärkide, indikaatorite ja Eesti riiklikele teaduspoliitika dokumentidega.
2. Tegevused, mille realiseerimiseks kaasatakse täidesaatva riigivõimu asutusi ja avalik-õiguslikke juriidilisi isikuid:
- a. planeeritavad tegevused on seotud TE II eesmärkide ja Majanduskeskkonna arendamise rakenduskavaga, sh. on vastavuses rakenduskava üldkriteeriumite ning ettevõtluse arendamise põhimõttega.
 - b. planeeritavad tegevused on seotud Euroopa teadusruumi, Läänemerestrateegia ning Innovaatilise liiduga.
 - c. planeeritavad tegevused on seotud Majanduskeskkonna arendamise rakenduskava võtmevaldkondadega.
 - d. partneri poolt planeeritava tegevuste kvaliteet, arvestades:
 - i. tegevuste otstarbekust ja seoseid programmi eesmärkide, indikaatorite ja Eesti riiklikele teaduspoliitika dokumentidega;
 - ii. eelarve otstarbekus ja seosed programmi eesmärkide, indikaatorite ja Eesti riiklikele teaduspoliitika dokumentidega.

11.1 Tegevus 1. Eesti TjaA asutuste rahvusvahelistumise toetamine

Tegevuse eesmärk on edendada Eesti TjaA asutuste rahvusvahelistumise väljundit vastavalt Eesti teadusinfrastruktuuri teekaardile, ESFRI teekaardile ja Läänemere piirkonna strateegia teadusalastele eesmärkidele ning teistele Eesti teaduspoliitikat fikseerivatele dokumentidele. Tegevus on suunatud ka Eesti TjaA infrastruktuuri arendamisel seni tehtud valikute ja investeeringute jätkusuutlikkuse tagamisele, toetades Eestipoolse TjaA infrastruktuuri potentsiaali realiseerimist rahvusvahelise koostöö kaudu.

Tegevuse raames loob elluviija partnerite jaoks võimalusi koostööks ELi teaduskeskustega ning arendab Eestipoolse TjaA infrastruktuuri rahvusvahelistumise võimekust. Seejuures keskendub tegevus võtmevaldkondade rahvusvahelistumise toetamisele ning Läänemere piirkonna strateegia teadusega seonduvate eesmärkide täitmisele. Programm toetab:

1. liitumist ELi TjaA keskustega, mis on Eesti TjaA asutuste rahvusvaheliseks koostööks vajalikud, kuid milles Eestil seni liikmelisust ei ole;
2. programmi partnerite ja ELi teaduskeskuste omavahelise koostöö raames tehtava teadustöö või teadustööga kaasnevate kulutuste rahastamist;

- investeeringuid Eestipoolse teadus- ja arendustegevuse infrastruktuuri täiendamisse, kui see on vastava Eesti TjA asutuse rahvusvahelise koostöö jaoks vältimatult vajalik, ehk tuleneb rahvusvahelistes koostöökokkulepetes Eesti TjA infrastruktuurile esitatavatest nõuetest.

Programmi tegevuse tulemuseks on Eesti TjA asutuste rahvusvahelise koostöö võimekuse tõus, mis väljendub Eesti ja ELi teaduskeskuste vaheliste liikmelisus-suhete arvu kasvus ja nende koostöösuhete baasil sündinud teaduspublikatsioonide hulgas.

11.2 Tegevus 2. Koostöö Euroopa teadusruumi ja rahvusvaheliste lepingute raames

Tegevuse raames selgitab elluviija koostöös partneritega välja teadusvaldkonnad, milles on võimalik ja vajalik Eesti teadlaskonna panustamine Euroopa ühiste väljakutsete lahendamisse, seahulgas ERA-NET skeemi, ELi teadustegevuste ühiskavandamise initsiatiivi (*joint programming*), ELi tõukefondide üldmääruse (nr 1083/2006) art 37 6b ja muude algatuste raames.

Vastavalt loodavale tegevuskavale toetatakse programmi kaudu Eesti osalust teadustegevuse ühiskavandamise ja rahvusvahelise teaduskoostöö foorumi (ERAC-SFIC) algatustes ja võrgustikes. See hõlmab elluviija ja programmi partnerite Eestipoolset panust nii vastavate ERAC-SFIC algatuste ja võrgustike töös kui ka teadustegevust ning teadustöö koordineerimist ühiskavandamise initsiatiivi raames.

Tegevuse raames toetab elluviija ka koostöö arendamist riikide ja organisatsioonidega, millega on sõlmitud bilateraalsed teaduskoostöö lepingud ja programmid, rahastades Eestipoolseid tegevusi. Elluviija toetab teadusorganisatsioonide ja –asutuste ning programmi partnerite ettepanekul ka Eesti teadlaste koostööd rahvusvaheliste teadusprogrammide, teadusorganisatsioonide ja teadusasutustega, arvestades seejuures võimalusel rahvusvahelisi hindamistulemusi ning ekspertide arvamusi.

Elluviija koostöös programmi partneritega tagab antud tegevuse vahendusel Eesti teadlastele ja teadusasutustele rahvusvahelistes programmides osalemise võimaldamise ning täiendavate toetusmeetmete loomise rahvusvahelistes teadusprojektides osalemiseks.

Tegevuse väljundiks on planeeritud teadusprojektide realiseerimise aluseks olevate eellepingute ja vastastikkuse mõistmise memorandumite ettevalmistamine ning rahvusvahelistes teadusprojektides osalemine.

11.3 Tegevus 3. Eesti teaduse rahvusvahelistumise monitooring ja teadvustamine

Eestis puudub seni teaduse rahvusvahelistumise monitooringu ühtne süsteem, programm toetab selle välja arendamist. Programm toetab uuringute läbi viimist, mis käsitlevad rahvusvahelistumise mõju Eesti teadusele ja majandusele, erinevate Eesti teadust rahastavate instrumentide mõju ja muid teaduse rahvusvahelistumisele olulisi teemasid. Teaduse rahvusvahelistumise monitooring on oluline tegevus ka käesoleva programmi hindamisel ja baasinfo tekitamisel, mis on vajalik programmi tegevuste planeerimiseks ning elluviimiseks.

Programm algatab Eesti teaduse rahvusvahelise tutvustamise tegevuskava loomise. Programmi elluviija toetab teadlaste esinemist rahvusvahelistel teaduskonverentsidel ja –seminaridel ning rahvusvaheliste konverentside korraldamist Eestis. Programm toetab Eesti teaduspäevade korraldamist välismaal ning Eesti teadusinfot vahendavate organisatsioonide tegevust. Programm toetab kõige koostöömahukamatesse välisriikidesse Eesti teadus- ja arendustegevuse esinduste loomise algatamist. Lisaks tagab programmi elluviija programmi tegevuste teavituse laia levikuga meedias, teabepäevade korraldamise ja info leviku trükiste ning programmi partnerite infokanalite vahendusel.

12 Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud

Tegevuste elluviimiseks tehtavad kulud on abikõlblikud, kui need on programmi tegevustega otseselt seotud ja elluviimiseks vältimatult vajalikud ning vastavad järgmistele tingimustele:

- 12.1 kulud on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrusega (EÜ) nr 1080/2006, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1783/1999;
- 12.1.1 kulud on kooskõlas Euroopa Nõukogu määrusega (EÜ) nr 1083/2006, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1260/1999;
- 12.1.2 kulud on kooskõlas „Perioodi 2007-2013 struktuuritoetuse seaduse“ (edaspidi struktuuritoetuse seadus) § 21 lg 2 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 31. jaanuari 2007.a. määrusega nr 26 „Perioodi 2007-2013 struktuuritoetuse kulude abikõlblikkuse või mitteabikõlblikkuse määramise tingimused ja kord“ (edaspidi abikõlblikkuse määrus).
- 12.2 Abikõlblikud on järgmised kulud:
 - 12.2.1 programmi elluviimise ja rakendamise seotud personalikulud:
 - 12.2.1.1 töötasu, kui töötaja töötab programmi heaks töölepingu, avaliku teenistuja ametisse nimetamise käskkirja või korralduse või võlaõigusliku lepingu alusel
 - 12.2.1.2 puhkusetasu proportsionaalselt programmi heaks töötatud ajaga ja vastavalt „Töölepingu seaduses“ sätestatud korrale;
 - 12.2.1.3 transpordikulu vastavalt ühissõiduki pileti või taksoarve summale, tegelikule kulule kütusekulu tõendava dokumendi ja kalkulatsiooni esitamisel või vastavalt asutusesiseselt kehtestatud isikliku sõiduvahendi kasutamise tingimustele ja hüvitisele kilomeetri kohta. Tasuline parkimine hüvitatakse kuludokumentide alusel, mis esitatakse koos selgitusega;
 - 12.2.1.4 lähetuskulu vastavalt Vabariigi Valitsuse 31. jaanuari 2007. a määruse nr 26 „Perioodi 2007–2013 struktuuritoetuse kulude abikõlblikkuse või mitteabikõlblikkuse määramise tingimused ja kord“ § 3 lõike 2 punktis 3² ja § 5 lõigetes 2 ning 3 sätestatule;
 - 12.2.1.5 seadustest tulenevad ametist vabastamise, töölepingu lõpetamise ja muud hüvitised proportsionaalselt programmi heaks töötatud ajaga;
 - 12.2.1.6 kinnipidamised ja seadustest tulenevad maksud töötasult, puhkusetasult ning seadustest tulenevatelt ametist vabastamise, töölepingu lõpetamise ja muudelt hüvitistelt;
 - 12.2.1.7 tervishoiuga seotud kulu, programmi personali värbamisega seotud kulu, programmi personali koolituskulu, programmi elluviimiseks vajalike koolituste ja seminaride osavõttus jm;
 - 12.2.2 teadusaparatuuri, instrumentide, seadmete ja inventari, sealhulgas teadusaparatuuri, instrumentide ja seadmete tööks lahutamatu osana vajaliku kontoritehnika (arvutid, digitaalkaamerad jm) ostmise, liisimise, kaasajastamise ja paigalduse kulud;
 - 12.2.3 teadusaparatuuri, instrumentide, seadmete ja inventari hoolduskulud, mis tagavad programmi raames soetatud teadus- ja arendustegevuse infrastruktuuri sihipärase funktsioneerimise;
 - 12.2.4 programmi haldamiseks vajamineva mööbli ja kontoritehnika (sh programmi tegevuste elluviimiseks vajaliku esitlustehnika) soetamine maksimaalselt 1% ulatuses programmile antavast ELi rahalisest abist vastavalt abikõlblikkuse määruses § 8 sätestatule;
 - 12.2.5 programmiga otseselt seotud üldkulud vastavalt abikõlblikkuse määruses sätestatule;
 - 12.2.6 „Tulumaksuseaduse“ § 48 lõike 4 tähenduses erisoodustusena käsitletav kulu ja tasutav maks;
 - 12.2.7 programmi teavitamiskulud;
 - 12.2.8 programmi dokumentide säilitamise, arhiveerimise ja hävitamisega seotud kulud;
 - 12.2.9 programmi teostamiseks sisseostetavad teenused (sh uuringud ja analüüsid, tõlketööd, trüki- ja kujundustööd, juriidiline nõustamine, IT-lahendused jm);

- 12.2.10 hankeprotseduuride läbiviimise ja hankedokumentatsiooni ettevalmistamise kulud, juhul kui nad toodavad programmile lisaväärtust;
- 12.2.11 liiklusvahendi, mis on kohandatud teadusliku uurimistöö läbiviimiseks, ostmise või liisimisega seotud kulud;
- 12.2.12 liikmemaksud ja osalustasud, mis on lisandunud programmi rakendamisega;
- 12.2.13 andmebaaside loomise, hooldamise ja arendamise kulud;
- 12.2.14 tarkvaralitsentsid, juurdepääsumaksud (litsentsitasud) andmebaaside kasutamiseks;
- 12.2.15 erialaspetsiifilise tarkvara soetamise kulud;
- 12.2.16 programmi raames soetatud objekti sertifitseerimisega või kvaliteedisüsteemide juurutamisega seotud kulud;
- 12.2.17 omanikujärelevalve teostamise kulud;
- 12.2.18 tehnovõrkude väljaehitamise kulud kinnistu piires kuni liitumispunktini ja ühendustasude kulud, kui need on seotud konkreetse objekti tehnosüsteemide väljaehitamiseга;
- 12.2.19 objekti projekteerimise ja ehitamise kulud vastavalt Ehitusseaduse §2, p. 6 lõigetele 3 ja 4;
- 12.2.20 programmi raames soetatud infrastruktuuri kasutajate esmakoolitamisega seotud kulud;
- 12.2.21 muud toetavate tegevustega otseselt seotud ja tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud.

12.3. Programmi abikõlblikest kuludest võib kuni 10% teha kulusid, mis kuuluvad Euroopa Sotsiaalfondi kohaldamisalasse;

12.4 Mitteabikõlblikud kulud on:

- 12.4.1 mitterahalised sissemaksed;
- 12.4.2 amortisatsioonikulud;
- 12.4.3 kinnisasja ostmine;
- 12.4.4 organisatsiooni juhtimisega seotud personalikulud;
- 12.4.5 liikmemaksud ja osalustasud, mis ei ole lisandunud programmi rakendamisega;
- 12.4.6 ühest Euroopa Liidu fondist rahastatava projekti omafinantseeringut ei tohi rahastada teisest Euroopa Liidu fondist saadava toetusega, välja arvatud juhul, kui see on lubatud vastava fondi alusmääruses;
- 12.4.7 ehitamine vastavalt Ehitusseaduse §2, p. 6 lõigetele 1,2 ja 5;
- 12.4.8 muud Vabariigi Valitsuse 31. jaanuari 2007. a määruses nr 26 «Perioodi 2007–2013 struktuuritoetuse kulude abikõlblikkuse või mitteabikõlblikkuse määramise tingimused ja kord» §-s 15 sätestatud kulud.

13. Programmi eelarve

Programmi kogumaksumus on **197 600 000** krooni ehk **12 628 941,75** eurot, millest Euroopa Regionaalarengu Fondi vahenditest finantseeritakse **89,47%** ning toetuse maksimaalne summa on **176 792 720** krooni ehk **11 299 114,18** eurot. Riiklik finantseering moodustab programmi mahust **10,53%** ehk **20 807 280** krooni ehk **1 329 827,57** eurot.

13.1 Programmi eelarve tegevuste lõikes (kroonides)

Rea nr	Kulukoht	Struktuuritoetus			Kulud kokku
		ERF finantseering	Riiklik finantseering	Struktuuritoetus kokku	
1	2	3	4	5=3+4	6
1	Programmi administratiivkulud	6 674 462	785 538	7 460 000	7 460 000
1.1	Kulud töötasudeks	4 920 850	579 150	5 500 000	5 500 000
1.2	Lähetused ja osavõtutasud (sh koolituskulud)	1 342 050	157 950	1 500 000	1 500 000
1.3	Üüri- ja rendikulud	268 410	31 590	300 000	300 000
1.4	Inventar ja muud kulud	143 152	16 848	160 000	160 000
2	Tegevuste elluviimisega seotud kulud	170 118 258	20 021 742	190 140 000	190 140 000
2.1	Tegevus 1. Eesti TjA asutuste rahvusvahelistumise toetamine	123 468 600	14 531 400	138 000 000	138 000 000
2.2	Tegevus 2. Koostöö Euroopa Teadusruumi ja rahvusvaheliste lepingute raames	40 386 758	4 753 242	45 140 000	45 140 000
2.3	Tegevus 3. Teaduse rahvusvahelistumise monitooring ja teadvustamine	6 262 900	737 100	7 000 000	7 000 000
3	Programmi tulud	0	0	0	0
4	Kulud kokku	176 792 720	20 807 280	197 600 000	197 600 000

13.2 Programmi eelarve tegevuste lõikes (eurodes)

Rea nr	Kulukoht	Struktuuritoetus			Kulud kokku
		ERF finantseering	Riiklik finantseering	Struktuuritoetus kokku	
1	2	3	4	5=3+4	6
1	Programmi administratiivkulud	426 575,87	50205,03	476 780,9	476 780,9
1.1	Kulud töötasudeks	314 499,65	37 014,43	351 514,08	351 514,08
1.2	Lähetused ja osavõtutasud (sh koostöökulud)	85 772,63	10 094,85	95 867,48	95 867,48
1.3	Üüri- ja rendikulud	17 154,53	2018,97	19 173,5	19 173,5
1.4	Inventar ja muud kulud	9149,11	1076,79	10 225,9	10 225,9
2	Tegevuste elluviimisega seotud kulud	10 872 538,31	1 279 622,54	12 152 160,85	12 152 160,85
2.1	Tegevus 1. Eesti TjA asutuste rahvusvahelistumise toetamine	7 891 081,77	928 725,73	8 819 807,5	8 819 807,5
2.2	Tegevus 2. Koostöö Euroopa Teadusruumi ja rahvusvaheliste lepingute raames	2 581 184,28	303 787,53	2 884 971,81	2 884 971,81
2.3	Tegevus 3. Teaduse rahvusvahelistumise monitooring ja teadustamine	400 272,26	47 109,28	447 381,54	447 381,54
3	Programmi tulud	0	0	0	0
4	Kulud kokku	11 299 114,18	1 329 827,57	12 628 941,75	12 628 941,75

13.3 Programmi eelarve rahastamisallikate lõikes (kroonides ja eurodes)

	Struktuuritoetus			Kokku
	ERF finantseering	Riiklik finantseering	Struktuuritoetus kokku	
Valem	1	2	3=1+2	5=3+4
%	89,47%	10,53%	100%	100%
Kokku (kroonides)	176 792 720	20 807 280	197 600 000	197 600 000
Kokku (eurodes)	11 299 114,18	1 329 827,57	12 628 941,75	12 628 941,75

13.4 Programmi eelarve aastate lõikes (kroonides ja eurodes)

Aasta	Summa		Aasta	Summa	
	kroonides	eurodes		kroonides	eurodes
2011	34 585 000	2 210 384,36	2015	20 418 000	1 304 948,04
2012	44 313 000	2 832 116,88	ümardamine	0	+0,01
2013	49 142 000	3 140 746,23	KOKKU	197 600 000	12 628 941,75
2014	49 142 000	3 140 746,23			

14. Programmi tegevus- ja ajakava

	Tegevused	Periood
1	Programmi ettevalmistamine	2010-2011
2	Programmi elluviimine ja raamatupidamine	2011-2015
3	Tegevus 1. Eesti TjA asutuste rahvusvahelistumise toetamine	2011-2015
4	Tegevus 2. Koostöö Euroopa teadusruumi ja rahvusvaheliste lepingute raames	2011-2015
5	Tegevus 3. Teaduse rahvusvahelistumise monitooring ja teadvustamine	2011-2015

15. Indikaatorid ja nende seos rakenduskava eesmärkidega

Programm toetab kaudselt Majanduskeskkonna rakenduskava prioriteetse suuna „Eesti teadus- ja arendustegevuse konkurentsivõime tugevdamine teadusprogrammide ja kõrgkoolide ning teadusasutuste kaasajastamise kaudu“ eesmärki 2.3 „Eesti T&A rahvusvaheline konkurentsivõime on tõusnud“ saavutamist. Programmi tulemuste mõõtmiseks kasutatakse järgnevat programmispetsiifilisi indikaatoreid:

Tegevus 1. Eesti TjA asutuste rahvusvahelistumise toetamine				
Sisendindikaator:				
Indikaator	Selgitus	Algtase	Kontrolltase	Sihttase
Eesti TjA asutuste toetamine	Programmi vahenditest ELi, Läänemere piirkonna riikide ja rahvusvaheliste teaduskeskustega koostööks suunatud toetuse maht (miljonites kroonides) Allikas: programmi/projektide seirearuanded	2010: 0	2013: 85 MEEK (5,43 M EUR)	2015: 138 MEEK (8,82 M EUR)
Väljundindikaator:				
Programmist rahastatud tegevuste raames avaldatud teaduspublikatsioonide arv	ELi, Läänemere piirkonna riikide ja rahvusvaheliste teaduskeskustega koostööd tegevate teadlaste publikatsioonide arv, mis on avaldatud programmist toetatavate tegevuste tulemustena või raames. Allikas: programmi/projektide seirearuanded	2010: 0	2013: 50	2015: 100

Tegevus 2. Koostöö Euroopa teadusruumi ja rahvusvaheliste lepingute raames				
Väljundindikaator:				
Indikaator	Selgitus	Algtase	Kontrolltase	Sihttase
Teadusprojektide realiseerimiseks alla kirjutatud vastastikkuse mõistmise memorandumite arv	Programmi vahendusel sõlmitud eellepingute ja vastastikkuse mõistmise memorandumite arv, mis on aluseks rahvusvahelisele koostööle ERA teadustegevuse ühiskavandamise või teiste rahvusvaheliste lepingute raames Allikas: programmi/projektide seirearuanded	2010: 0	2013: 3	2015: 5
Väljundindikaator:				
Programmist toetatud koostöös osalevate teadlaste arv	ERA teadustegevuse ühiskavandamises ja programmi vahendusel sõlmitud eellepingute või vastastikkuse mõistmise memorandumite alusel rahvusvahelistes teadusprojektides osalevate Eesti teadlaste arv Allikas: programmi/projektide seirearuanded	2010: 0	2013: 40	2015: 80

16. Programmi elluviija kohustused

- 16.1 Elluviija kasutab ja tagab, et partner kasutab toetust sihtotstarbeliselt abikõlblike kulude katteks, mis on vajalikud programmis kirjeldatud eesmärgi ja tulemuste saavutamiseks, ning rakendama programmi vastavalt kinnitatud eelarvetele ja tegevuskavadele.
- 16.2. Elluviijale kohalduvad kõik struktuuritoetuse seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides toetuse saajale sätestatud kohustused. Lisaks on elluviija kohustatud:
 - 16.2.1 koguma andmeid programmi aruandluse jaoks, sh programmi osalejate kohta kooskõlas „Isikuandmete kaitse seadusega“;
 - 16.2.2 esitama rakendusüksusele eelnevalt rakendusasutuse poolt kinnitatud programmi järgneva aasta eelarve ja tegevuskava hiljemalt kalendriaasta 15. detsembriks. Koos nimetatud dokumentidega esitab elluviija rakendusüksusele ettemaksete ja väljamaksete prognoosi ning hangete läbiviimise plaani. Järgneva aasta eelarve ja tegevuskava koostamisel lähtutakse programmi eelarvest ja tegevuskavast aastate lõikes ning rakendusasutuse koostatud soovituslikust vormist. 2011. aasta eelarve ja tegevuskava, väljamaksete prognoosi ning hangete läbiviimise plaani esitab elluviija rakendusüksusele kahe kuu jooksul pärast programmdokumendi kinnitamist;
 - 16.2.3 järgima ja tagama, et partner järgib hangete läbiviimisel „Riigihangete seaduses“ kehtestatud nõudeid
 - 16.2.4 võtma ja tagama et partner võtab pakujate paljususe olemasolul vähemalt kolm võrreldavat pakkumist, kui programmiga seotud hanke maksumus jääb vahemikku 10 000 eurot (ilma käibemaksuta) kuni „Riigihangete seaduses“ sätestatud piirmäär või kui hangitakse „Riigihangete seaduse“ § 19 sätestatud lihtsustatud korras tellitavaid teenuseid maksumusega alates 10 000 eurot (ilma käibemaksuta);
 - 16.2.5 maksuma tagasi rakendusüksuse poolt tagasinõutava toetuse tagasinõudmise otsuses märgitud summas ja tähtajaks;
 - 16.2.6 esitama rakendusüksuse järelepäringutele vastuseid 10 tööpäeva jooksul, kui rakendusüksus ei ole määranud lühemat tähtaega;
 - 16.2.7 täitma abikõlblikkuse määrase § 11 sätestatud tulu teenimisega seotud kohustusi;
 - 16.2.8 tagama, et programmi partner täidab struktuuritoetuse seaduse § 22 punktides 3, 8 ja 12 sätestatud nõudeid;
 - 16.2.9 sätestama partneriga sõlmitavas lepingus elluviija õiguse valesti kasutatud toetus partneritelt tagasi nõuda;
 - 16.2.10 tagama, et elluviija ja partneri raamatupidamises on toetuse kasutamisest saadud tulu muust tulust ning toetuse kasutamisega seotud kulu muust kulust, samuti kulusid kajastavad kulu- ja maksedokumentid muudest kulu- ja maksedokumentidest selgelt eristatud;
 - 16.2.11 tagama, et elluviija ja partner säilitavad programmi elluviimisega seotud dokumentatsiooni 31. detsembrini 2025.a;
 - 16.2.12 täitma muid õigusaktidest tulenevaid kohustusi.

17. Rakendusüksuse õigused ja kohustused

- 17.1 Rakendusüksusel on õigus:
 - 17.1.1 osaleda vaatljana hankekomisjoni töös ja hankelepingu sõlmimisele eelnevatel läbirääkimistel, mis on vajalikud riigihanke läbiviimiseks ja lepingu sõlmimiseks;
 - 17.1.2 tutvuda programmi elluviimise käigus koostatavate dokumentidega;
 - 17.1.3 peatada toetuse väljamaksmine või keelduda väljamaksmisest kui:
 - 17.1.3.1 elluviija majanduslik olukord on niivõrd halvenenud, et programmi elluviimine on ohustatud;

- 17.1.3.2 elluviija ei ole täitnud struktuuritoetuse seaduses või selle alusel antud õigusaktides või programmis sätestatud kohustusi;
- 17.1.3.3 esitatud väljamaksetaotlus või kuludokumendid ei vasta ettenähtud nõuetele;
- 17.1.3.4 esitatud kuludokumendid ei vasta programmi perioodile, tegevustele või eesmärkidele;
- 17.1.3.5 toetust taotletakse mitteabikõlblike kulude katteks;
- 17.1.3.6 muudel struktuuritoetuse seaduses ja selle alusel antud õigusaktides toodud juhtudel.
- 17.1.4 teostada muid struktuuritoetuse seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud toiminguid.

17.2 Rakendusüksuse kohustus on:

- 17.2.2 programmi seire- ja järelvalveandmete sisestamine struktuuritoetuse riiklikku registrisse;
- 17.2.3 toetuse kasutamise seire läbiviimine ning aruandluse kontrollimine;
- 17.2.4 programmi elluviija poolt koostatud programmi aasta- ja lõpparuande läbivaatamine ja kinnitamine ning edastamine rakendusasutusele teadmiseks;
- 17.2.5 elluviijale toetuse andmist ja kasutamist puudutavates küsimustes selgituste andmine;
- 17.2.6 toetuse andmise ja kasutamise aruandluse jaoks vajalike andmete esitamine rakendusasutusele;
- 17.2.7 toetuse andmise ja kasutamise kohta ülevaadete koostamine ja avalikustamine;
- 17.2.8 programmi järelevalve, sh ettekirjutuste tegemine ning ettekirjutuse täitmise jälgimine;
- 17.2.9 rakendusasutuse teavitamine rikkumisest;
- 17.2.10 väljamaksete menetlemine, sh kulude abikõlblikkuse kontrolli;
- 17.2.11 toetuse andmise ja kasutamisega seotud dokumentide säilitamine vähemalt 2025. aasta 31. detsembrini;
- 17.2.12 muude õigusaktides sätestatud kohustuste täitmine.

18. Toetuse väljamaksete tegemise kord

- 18.1 Toetuse väljamaksete tegemisel lähtutakse struktuuritoetuse seaduse § 23-st ja selle alusel kehtestatud õigusaktidest.
- 18.2 Esimese väljamaksetaotluse võib esitada koos väljamaksete prognoosiga.
- 18.3 Toetus makstakse elluviijale välja rakendusüksusele esitatud väljamaksetaotluse alusel. Elluviija peab esitama rakendusüksuse poolt kinnitatud vormil väljamaksetaotlused rakendusüksusele vastavalt punktis 16.2.2 nimetatud prognoosile, kuid mitte harvemini kui kord kuue kuu jooksul ja mitte tihedamini kui kord kuus.
- 18.4 Rakendusüksuse nõudmisel lisab programmi elluviija väljamaksetaotlusele kuludokumentide ja tasumist tõendavate dokumentide koopia. Esimesele ja viimasele väljamaksetaotlusele tuleb lisada kõik kuludokumentide ja tasumist tõendavate dokumentide koopia. Tasutud kuludokumentide alusel tehtava väljamakse aluseks on mh leping, arve ja maksekorralduse koopia.
- 18.5 Väljamaksetaotlused programmis osaleva partneri kulude osas esitab rakendusüksusele elluviija.
- 18.6 Väljamaksetaotluste koostamise aluseks olevad dokumendid peavad vastama „Raamatupidamise seaduse“ §7 toodud nõuetele.
- 18.7 Väljamaksetaotlusi esitatakse kogu programmi kohta, vastavalt punktis 16.2.2 nimetatud prognoosile.
- 18.8 Juhul, kui väljamaksetaotlus erineb rohkem kui ¼ võrra esitatud prognoosist, on elluviija rakendusüksuse nõudel kohustatud esitama korrigeeritud prognoosi järele jäänud eelarveaasta osas.
- 18.9 Elluviija võib rakendusüksuselt taotleda väljamakset osaliselt tasutud kuludokumentide alusel. Osaliselt tasutud kuludokumentide alusel tehtava väljamakse aluseks on mh leping, arve ja maksekorralduse koopia omaosaluse äramaksmise kohta. Elluviija võib rakendusüksuselt taotleda ettemakset programmi tegevuste elluviimiseks vastavalt struktuuritoetuse seaduse § 23 lõikes 4⁵

sätetatule. Ettemakse ja osaliselt tasutud kuludokumentide alusel tehtava väljamakse puhul lähtutakse rahandusministri 01.03.2007.a määruses nr 15 „Perioodi 2007-2013 struktuuritoetuse väljamaksmise tingimused ja kord“ sätetatust. Ettemakse aluseks on elluviija poolt koostatud kulutuste prognoos.

- 18.10 Programmile tehtav viimane väljamakse moodustab 2% programmile antava toetuse kogusummast.
- 18.11 Viimane väljamaksetaotlus esitatakse koos programmi lõpparuandega, tasutud kuludokumentide alusel. Viimane väljamakse tehakse pärast lõpparuande kinnitamist rakendusüksuse poolt.

19. Programmi muutmise tingimused

- 19.1.1 Rakendusasutus muudab programmi juhul, kui:
- 19.1.2 soovitakse muuta programmi abikõlblikkuse perioodi;
- 19.1.3 soovitakse muuta programmi tegevusi;
- 19.1.4 soovitakse muuta programmi partnerite loetelu;
- 19.1.5 soovitakse muuta programmi eelarvet tegevuste lõikes, kui ühe eelarverea summat muudetakse rohkem kui 10% eelarverea kinnitatud summast, arvestades, et programmi kogueelarve ei suurene.
- 19.2 Rakendusasutus kooskõlastab muudatuse eelnõu rakendusüksusega.
- 19.3 Rakendusüksusel on õigus taotleda rakendusasutuselt programmi muutmist, kui programmi aruannetest või muudest objektiivsetest asjaoludest selgub, et muudatuste tegemine on vajalik programmi eduka läbiviimise või eesmärkide saavutamiseks, esitades rakendusasutusele muutmise taotluse.
- 19.4 Rakendusasutus edastab muudetud programmi rakendusüksusele.
- 19.5 Juhul, kui muudatus programmi eelarve tegevuste lõikes tehakse väiksemas mahus kui punktis 19.1.5 nimetatud, on elluviija enne muudatuste tegemist kohustatud uue programmi eelarve tegevuste lõikes kooskõlastama rakendusüksusega ning esitama kooskõlastatud eelarve tegevuste lõikes rakendusasutusele.
- 19.6 Juhul, kui muudatus programmi aasta eelarves tehakse väiksemas mahus kui 10% eelarverea kinnitatud summast, on elluviija enne kulutuste tegemist kohustatud rakendusüksust muudatustest teavitama kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis ja esitama rakendusüksuse nõudel uue eelarve.
- 19.7 Rakendusasutus võib vajadusel koos programmi järgneva aasta eelarve ja tegevuskava kinnitamisega muuta programmi eelarvet aastate lõikes.
- 19.8 Programmi alusel antava toetuse suurendamise tingimused:
 - 19.8.1 toetuse suurendamine on vajalik programmi eesmärkide saavutamiseks;
 - 19.8.2 meetme „Rahvusvahelise koostöö toetamine“ eelarve vahendite jääk võimaldab seda;
 - 19.8.3 toetuse summa suurenemisel toetuse määr ei suurene.

20. Programmi aruandlus

- 20.1 Rakendusasutus kehtestab programmi aruannete esitamise korra ning aastaaruande ja lõpparuande vormid.
- 20.2 Elluviija esitab programmi aastaaruande rakendusüksusele iga aasta 31. jaanuariks.
- 20.3 Elluviija esitab koos viimase väljamaksetaotlusega programmi lõpparuande 50 kalendripäeva jooksul abikõlblikkuse perioodi lõppemisest.
- 20.4 Rakendusüksus kontrollib programmi aasta- ja lõpparuande vormikohasust ning andmete õigsust. Kui programmi aruanne on nõuetekohaselt täidetud ja selles esitatud andmed õiged ning viidatud puudused parandatud, kinnitab rakendusüksus aruande ning teavitab sellest kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis rakendusasutust.

20.5 Kui aruandes esitatud andmetest ilmneb, et programmi eduka elluviimise tagamiseks on vaja rakendada täiendavaid abinõusid, teeb rakendusüksus rakendusasutusele ettepaneku programmi tegevuste ajakava või eelarve muutmiseks.

21. Teavitamine

21.1 Elluviijal on tulenevalt struktuuritoetuse seaduse § 22 punktist 13 ning Vabariigi Valitsuse 30.08.2007.a. määrusest nr 211 „Struktuuritoetuse andmisest ja kasutamisest teavitamise, selle avalikustamise ning toetusest rahastatud objektide tähistamise ja Euroopa Liidu osalusele viitamise tingimused ning kord“ kohustus teavitada programmi sihtgruppe ning avalikkust, et tegemist on struktuuritoetuse abil elluviidava programmiga. Elluviija tagab, et teavituskohustus on täidetud partneri poolt läbiviidavate tegevuste puhul.

21.2 Elluviija tagab programmilase teavitustegevuse kogu rakenduse perioodi jooksul (sh teavitades programmi algamisest ja lõppemisest) ning kasutab Vabariigi Valitsuse 30.08.2007.a. määrusest nr 211 „Struktuuritoetuse andmisest ja kasutamisest teavitamise, selle avalikustamise ning toetusest rahastatud objektide tähistamise ja Euroopa Liidu osalusele viitamise tingimused ning kord“ tulenevalt nõuetekohast tähistust programmiga seotud materjalidel ja üritustel.

21.3 Elluviija tagab, et temal ja partneril säilib jälg teavitustegevusest, mille alusel on võimalik teavitustegevust tagantjärele tõestada. Teavituse kulud kajastatakse programmi eelarves.

22. Toetuse tagasinõudmine ja tagasimaksmine

22.1 Toetuse tagasinõudmine toimub vastavalt struktuuritoetuse seaduse § 26 sätestatule.

22.2 Toetuse tagasimaksmine toimub vastavalt struktuuritoetuse seaduse § 27-28 sätestatule.

Indrek Reimand
teadusosakonna juhataja